

Belastingdienst

Belastingdienst

**Grote
Ondernemingen**

Contactpersoon

Persoonsgegevens

Datum
26 juli 2022

Betreft: Opdrachtomschrijving externe toetsing intern onderzoek

1. Aanleiding

Op 10 juni 2022 heeft het onderzoeksplatform Investico berichtgeving over de relatie tussen de Belastingdienst en de multinational Uber gepresenteerd. Deze berichtgeving komt voort uit een onderzoek van het International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), gebaseerd op meer dan 100.000 gelekte interne documenten van Uber en correspondentie tussen Uber en politici en overheidsfunctionarissen uit bijna 30 landen (waaronder Nederland), de zogenaamde Uber Files. Het bericht is vervolgens overgenomen door diverse nieuwsbladen en media. Inmiddels zijn er ook Kamervragen gesteld.

De staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst heeft 15 juli jl. aangegeven verder onderzoek te laten doen door de Belastingdienst naar de feiten en de omstandigheden in relatie tot de berichtgeving inzake Uber. Inmiddels is de interne onderzoeksopdracht vastgesteld (zie bijlage), is er een interne onderzoeksgroep samengesteld en is gestart met het onderzoek.

Additioneel is de wens van de Staatssecretaris om één of meerdere externe, onafhankelijke deskundige(n) te vragen, om het interne onderzoek te toetsen op onder andere objectiviteit, zorgvuldigheid en consistentie (kunnen de bevindingen de getrokken conclusies dragen).

Daarom vraag ik u of u bereid bent om als externe onafhankelijke deskundige in dit traject op te treden. Indien u hiertoe bereid bent, wil ik graag met u het doel en de scope van uw werkzaamheden verder bespreken.

2. Doel en scope van de opdracht

Doel

De externe toetsing heeft als doel om te beoordelen of het interne onderzoek juist en gedegen is, zowel procesmatig als inhoudelijk. De focus ligt erop of de bevindingen de getrokken conclusies kunnen dragen.

Scope van de opdracht

De toetsing qua inhoud ziet op:

- de bevindingen,
- de conclusies en
- de juridische duiding.

Paginanummer 1 van 2

1564276

00002

1568084

00001

De toetsing qua proces ziet op op:

- de opzet en aanpak en
- de uitvoering.

Grote Ondernemingen

Datum
26 juli 2022

In overleg met u wordt de verdere scope van het onderzoek bepaald. Indien u ondersteuning nodig heeft, dan is dit bespreekbaar.

De uitkomsten van de toetsing dienen in een document te worden vastgelegd ten behoeve van de Persoonsgegevens De bevindingen worden daarna integraal bij de rapportage van de interne onderzoeksgroep toegevoegd. Vooralsnog gaan wij er van uit dat de rapportage vertrouwelijk aan de Tweede Kamer verstrekt zal worden. Indien de geheimhoudingsplicht het toelaat, kan uw oordeel ook extern worden gebruikt, bijvoorbeeld in relatie tot fiscale media. Uw naam en rol worden dan openbaar gemaakt.

3. Ontheffing geheimhoudingsplicht

Ten behoeve van het onderzoek door de externe deskundigen, zal ontheffing van artikel 67 AWR (geheimhoudingsplicht) worden verleend in relatie tot het dossier. Hierdoor kunt u tevens de onderzoeksgroep desgewenst om informatie vragen en relevante stukken opvragen

4. Vergoeding

De werkzaamheden worden verricht op declaratiebasis gebaseerd op uren besteed à schaal 18 trede 10 (2020) plus reiskosten (vanuit Nederland).

5. Tijdschema

De definitieve concept-rapportage wordt opgeleverd op 22 augustus 2022. Aangezien het externe oordeel integraal deel gaat uitmaken van de definitieve rapportage heeft het de voorkeur dat dit binnen redelijke termijn na 22 augustus ter beschikking wordt gesteld. Exacte invulling en data is in overleg met u.

Bylage 1

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
Van

Persoonsgegevens

GROTE ONDERNEMINGEN

Persoonsgegevens

nota

Opdracht Onderzoeksgroep mediadossier Uber

Persoonsgegevens

Datum
19 juli 2022
Notanummer
2022-0000195169
Bijlagen
1

Inleiding

Op 27 juni 2022 zijn persvragen ontvangen met betrekking tot het dossier Uber. De vragen zien op het handelen van de Belastingdienst in de periode 2015/2016¹ met betrekking tot Uber. Na intern onderzoek is op 5 juli 2022 een reactie gegeven op de persvragen.²

Op 10 juli 2022 heeft het onderzoeksplatform Investico³ haar onderzoeksresultaten gepresenteerd. Daarna is het bericht overgenomen in diverse nieuwsbladen⁴ en er is een item aan gewijd in Nieuwsuur⁵. De onderliggende onderbouwing noch de documenten (meer dan 100.000) zijn vrijgegeven. Inmiddels zijn Kamervragen⁶ gesteld.

De stellingen die het onderzoeksplatform geponeerd heeft in haar persvragen aan de Belastingdienst zijn in de bijlage geordend naar aard. Dit document kan nog aangevuld worden met aanvullende stellingen die in de media zijn verschenen of verschijnen.

¹ De files zien op de periode 2013-2017.

² Gepubliceerd op intranet:

<https://intranet.belastingdienst.nl/nieuws/reactie-op-vragen-fd-trouw-en-onderzoeksplatform-investico-inzake-contacten-belastingdienst-en-uber/>

³ De berichtgeving komt voort uit een onderzoek van het International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), gebaseerd op meer dan 100.000 gelekte interne documenten van Uber en correspondentie tussen Uber en politici en overheidsfunctionarissen uit bijna 30 landen (waaronder ook Nederland), de zogenaamde Uber Files.

⁴ Onder andere FD en Trouw.

⁵ https://twitter.com/nieuwsuur/status/1546580962133381120?s=21&t=k0NAo9U1ZpbgmOW_Jk8BhA

⁶ Onder andere:

<https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=26802d09-a383-49ab-9c2c-6aceaac884e2&title=Het%20bericht%20dat%20de%20Belastingdienst%20de%20regels%20schond%20om%20Uber%20te%20helpen.pdf> en <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kv-tk-2022Z15055.html>

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 3

1564277

00001

1568084

00001

De staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst heeft 15 juli jl. aangegeven verder onderzoek te laten doen door de Belastingdienst naar de feiten en de omstandigheden in relatie tot de hiervoor bedoelde mediaberichtgeving. Hierna volgt de opdrachtformulering daarvoor aan de Onderzoeksgroep.

Opdracht en reikwijdte van het onderzoek

Persoonsgegevens

 (opdrachtgever) geeft de Onderzoeksgroep (opdrachtnemer) de opdracht om:

A) Ten aanzien van hetgeen is opgenomen onder "Feitenonderzoek" in het document in de bijlage:

- objectief onderzoek te doen naar de opgenomen stellingen aan de hand van voornamelijk eigen interne en externe documenten⁷, informatie en interviews;
- een dossier met relevante informatie aan te leggen per stelling;
- te rapporteren over het onderzoek, waarbij per stelling de bevindingen (onder andere in de vorm van een tijdlijn) en conclusie gerapporteerd worden⁸;
- gedetailleerd de aanpak te beschrijven die gehanteerd is om invulling te geven aan de bovenstaande punten⁹;
- te zorgen voor een goede audit trail.

B) Ten aanzien van hetgeen is opgenomen onder "Juridische duiding" in het document in de bijlage:

- juridische duiding van de Belastingdienst te geven aan de stellingen die onder dit punt zijn opgenomen.

⁷ Zo nodig en zo mogelijk kunnen externe documenten worden opgevraagd, al dan niet met tussenkomst van de bevoegde instanties. Datzelfde geldt voor externe vragen. In het kader van hoor en wederhoor worden o.a. de toendertijd betrokken medewerkers gevraagd naar hun zienswijze.

⁸ Onderdeel van de gerapporteerde bevindingen per onderwerp zijn in ieder geval een tijdlijn, bezwarende en ontlastende bevindingen, waaronder de beantwoording van de vraag of benoemde activiteiten logisch verklaard kunnen worden.

⁹ Gevraagd wordt om de handelingen te beschrijven die zijn uitgevoerd, bijvoorbeeld met wie interviews zijn gehouden, welke documenten zijn beoordeeld etc.

Samenstelling van de Onderzoeksgroep

De Onderzoeksgroep bestaat uit een registeraccountant, een deskundige op het gebied van internationale inlichtingenuitwisseling, een deskundige op het gebied van de internationale rullingpraktijk, een deskundige op het gebied van formeel recht en de Persoonsgegevens¹⁰ Deze deskundigen zijn niet betrokken geweest bij de klantbehandeling van Uber in de periode 2015/2016. De Onderzoeksgroep wordt ondersteund door diverse leden van het management en strategisch adviseurs van de directie Grote ondernemingen.

De Onderzoeksgroep heeft toegang tot alle relevante stukken. Ze rapporteert aan de opdrachtgever. Zo nodig kan de commissie direct contact leggen met de opdrachtgever of zijn plaatsvervanger als er problemen zijn in de informatievoorziening of anderszins.

Tijdschema onderzoek

De Onderzoeksgroep levert uiterlijk 28 juli 2022 een zo compleet mogelijke tussenrapportage op. Nog openstaande punten kunnen daarbij per onderwerp benoemd worden. De definitieve concept-rapportage wordt opgeleverd op 22 augustus 2022. Deze concept-rapportage wordt door de Onderzoeksgroep besproken met de opdrachtgever. Daarna wordt de rapportage door de Onderzoeksgroep vastgesteld en aan de opdrachtgever aangeboden.

Extern onafhankelijk deskundigen-review

De bevindingen, conclusies en juridische duiding van de Onderzoeksgroep worden (indien wenselijk al tussentijds) getoetst door één of meer externe onafhankelijke deskundigen. De bevindingen van de externen worden integraal opgenomen bij het onderzoeksrapport. De scope en de inhoud van hun werkzaamheden, hun werkwijze en termijn van werkzaamheden worden in overleg met hen bepaald. Ten behoeve van hun werkzaamheden hebben deze deskundigen volledige toegang tot het dossier en relevante stukken en zij kunnen de leden van de onderzoeksgroep desgewenst horen of om informatie vragen.¹¹ Indien de externe deskundigen ondersteuning nodig heeft, zorgt de directie Grote ondernemingen hiervoor op hun verzoek.

¹⁰ Indien de Onderzoeksgroep aanvullende deskundigheid of capaciteit nodig heeft zorgt de directie Grote ondernemingen hiervoor op verzoek van de commissie.

¹¹ Met dit doel zal een ontheffing van artikel 67 AWR verleend worden in relatie tot dit dossier.

Bijlage 1 bij de opdracht aan de “Onderzoeksgroep mediadossier Uber”

FEITENONDERZOEK

Onderstaande stellingen zijn opgenomen in de ontvangen persvragen.

1 Lekken van vertrouwelijke informatie

* Frankrijk vi: informeert Uber dat Frankrijk van mening is dat er een Vaste Inrichting is.

* Frankrijk vi: BD klapt informeel en vertrouwelijk uit de school over de onderhandelingspositie van de Franse BD (naar aanleiding van een besloten bijeenkomst)

* Zweden inzake ontvangst informatieverzoek: vóórafgaand aan de aankondiging van een onderzoek ex art. 8 lid 1 WIB is Uber geïnformeerd over het informatieverzoek.

2 Traineren van het opvragen en delen met buitenland van gegevens over chauffeurs

* BD wacht zo lang mogelijk met aanleveren

>> april 2015 overleg Uber/Netherlands Foreign Investments Agency/BD op het Nederlandse Consulaat in San Francisco. Uit onze informatie blijkt dat Uber denkt dat de delegatie gezien hun sales rol' ontvankelijk zijn voor de positie van Uber en mogelijk als hefboom gebruikt kunnen worden om het internationale onderzoek te vertragen (“(...) a rep from the Dutch tax authority will be meeting us in SF HQ today. This rep is responsible for attracting in-bound investment from US companies into NL. We feel this rep - given their "sales" role - will be receptive to our position, and that we can leverage them to slow down the process noted above”).

>> Uit de notulen van dat gesprek blijkt dat de Nederlandse delegatie begrip had voor Ubers problemen met het uitwisselen van chauffeursgegevens met andere lidstaten.

>> interne mail 2015: “They [de ambtenaren die Uber had ontmoet in San Francisco in april 2015] were willing to take an approach to responding to member state's requests that would maximize the time we have to secure transportation regulations in support of our business model that would make some of the member state's request moot (like driver's names).”

>> een Uber-mw zegt juli 2015: “The Dutch [DTA] have put the sharing of partner information at the absolute lowest priority to discuss in the project, which means it will be discussed at the end of the project. Our contact at the Dutch tax authorities have confirmed that no partner information will be gathered from us in Amsterdam or shared with the EU member states before Jan 1, 2016 at the

earliest.”

>> interne mail oktober 2015: *“The DTA [Dutch Tax Authority] has, so far, protected Uber from requests for PD [Partner Drivers] data from other Authorities. This protection has been provided as a result of the strong relationship we have cultivated with the Dutch tax authorities. This relationship is of great importance and value in light of our corporate structure and tax effectiveness (...) They told me they would not follow up on the incoming request from Member States to obtain PD information so that we would have time to “get our affairs in order” and work on regulatory breakthroughs.”*

* Zweden vroeg info ogv 2011/16/EU, er is niet binnen de 6 maandstermijn geleverd.

>> Uit onze bevindingen blijkt dat de Nederlandse Belastingdienst de afhandeling van het verzoek bewust heeft vertraagd/getraineerd ten faveure van de particuliere belangen van Uber.

3 Fiscaal begunstigen

* Frankrijk vi: Persoonsgegevens zegt dat Nederland zich op het standpunt van Uber stelt, en dat hij/zij zijn best gaat doen om de Fransen hier ook van te overtuigen.

* Frankrijk vi: Ubers contact bij de Belastingdienst sprak informeel met het Franse Ministerie van Financiën om de Vaste Inrichting-claims van Frankrijk jegens Uber te laten vallen.

4 Niet nakomen formaliteiten

* Zweeds verzoek: Er is niet (zsm) aan Uber een “aankondiging van een onderzoek” ex art. 8 lid 1 Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen (WIB) gedaan (gevolgd door een daadwerkelijk onderzoek).

5 De relatie BD-Uber

* Afgevaardigden van Uber hebben contacten binnen de Belastingdienst die ze -al dan niet toevallig- tegengekomen.

JURIDISCHE DUIDING

Het traineren van een internationaal onderzoek is in strijd met het verbod van *détournement de pouvoir* (artikel 3:3 Algemene wet bestuursrecht).

Het traineren van een internationaal onderzoek komt neer op een financieel voordeel (voor Uber), ziet de belastingdienst dit als staatssteun?

Uber informeren over het infoverzoek vóór de aankondiging van een onderzoek ex art. 8 lid 1 WIB is in strijd met de fiscale geheimhoudingsverplichting ex art. 67 Algemene wet inzake Rijksbelastingen (AWR) die ambtenaren van de Belastingdienst hebben ten opzichte van hun werkgever (Belastingdienst).

Uber informeel en vertrouwelijk meedelen, dat het standpunt van de Franse BD is dat Uber een vaste inrichting heeft in Frankrijk, is in strijd met de fiscale geheimhoudingsplicht ex art. 67 AWR.

Tegenover Uber informeel en vertrouwelijk uit de school klappen over de onderhandelingspositie van de Franse BD (naar aanleiding van een besloten bijeenkomst) is in strijd met de fiscale geheimhoudingsplicht ex art. 67 AWR.

Het opzettelijk schenden van de fiscale geheimhoudingsplicht is een strafbaar feit ex artikel 272 Wetboek van Strafrecht. Los hiervan is sprake van een integriteitsschending, die aanleiding kan zijn tot strafontslag van de betrokken ambtenaren.

De onderhandelingspositie van Frankrijk kwam erop neer dat Frankrijk bereid was om het standpunt dat sprake is van een Franse vaste inrichting te laten varen in ruil voor een hogere winst van een Franse dochtervennootschap van het Uber-concern. Het niet in de heffing betrekken van een vaste inrichting terwijl die er wel is (hetgeen overigens de vraag is), vormt verboden staatssteun door Frankrijk. Het betreft immers een afwijking van de gewone belastingregeling in Frankrijk ten faveure van Uber.